

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dormi Secvre: Vel Cynosvra Professorvm Ac Stvdiosorvm Eloqventiæ,

in qua Centvm Et Viginti Themata Oratoria. Non Solvm Stvdiosis, Sed &
Professoribus eloquentiæ, ac pietatis veræ amantibus utilissima &
pernecessaria explicantur ; Cum Indice rerum atq[ue] verborum locupleti

Tympe, Matthäus

Coloniæ Agrippinæ, 1650

XXXVIII. Declamatio de Veritate amplectenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38994

buit cum L. Paulo adversus Hannibalem proficiente: *Veritatem*, inquit, *laborare nimis saepe ajunt, extingui nunquam.*

Ad hæc tanta vis est Veritatis, ut illius hostes ei per saepe testimonium inviti dare compellantur, & per ipsorum jugula non rarò erumpat.

II. *Locus ab aliis ejus adjunctis*, quòd ea sola sit æqua; vinum iniquū, iniquus Rex, iniqua mulier: quòd ea sola æterna sit, cætera interitui obnoxia.

In PERORATIONE monebis Auditores, ut non solum tanquam æquissimi veritatis judices pro Veritate sententiam ferant, sed etiam omni tempore Veritatem, tanquam charissimam omnipotentis Dei filiam, colant, ament, observent; neq; hac in re inferiores sint Ethnicis, qui Veritatem tanti fecerunt, ut eam cæli civem esse, & solam convictu Deorum frui dixerint.

XXXVIII. DECLAMATIVN CVLA

*ad studiosam juventutem de Veritate
unicè complectenda.*

EXORDIUM ducetur ab occasione huius Declamationis: Quòd superioribus diebus in Isocratis locum incidere, ubi Nicoclem Regem hortatur, ut Veritatem sic in se apparere sinat, ut dicta sua plus ponderis habeant, quàm aliorum sacramenta.

PROPOSITIO: Proinde te pro tenuibus ingenii viribus de Veritate unicè amplectenda dicturum, maximè cum homo natura ad eam indagandam sit proclivis & propensus.

CONFIRM. I. *Locus*, ducetur ab excellentia, Luc. 1. v. 6. 3
quam inde docebis, quod Deus Psal. 30. v. 6. dici- Esa. v. 4.
tur: *Deus veritatis*, & Spiritus Sanctus apud S. Ioan. Demosth. in-
Spiritus Veritatis, & Christus ipse se hoc nomine interrogatus,
compellavit, dicens: *Ego sum via, veritas, & vita: quid Deo si-
arque etiam coram Præside Pilato contestatus est, mile habe-
rent homi-*

Pars I.

K

se ve-

nes? Respon-
dit, benignè
facere, &
veritatem
diligere.

severitatis docendæ & divulgandæ causa in hunc mundum venisse. Eandem dignitatem docet trium juvenum corporis Regii Darii custodum certamen, in quo vicit eo usque tertii sententia, omnibus præferentis veritatem, ut omnes populi acclamarint, & dixerint: *Magna est veritas & prævalet.* Rex autem dixerit victori: *Pete si quid vis amplius, &c. proximus mihi sedebis, & cognatus meus vocaberis.*

Ex veritate
homo esti-
matur ut ex
vnguibus leo:
quia ex ea
liberalem
intelligemus
naturam
Syr. 4. v. 30.

II. *Locus à forma hominis:* quod ad imaginem Dei creatus sit, quodque tum maximè Deo similis futurus sit, cum veracissimus fuerit, nunquam aliud, quàm quod res est loquens: *Deus enim Veritas est.* Hinc Ethnicus etiam Pythagoras interrogatus, quidnam homines potissimum similes diis faceret, cum vera, respondebat loquuntur. Hanc etiam ob causam dices Isocratem voluisse veritatem maximè in rege esse, quod, ut is auctoritate proximè ad Deum accedit, itidem virtute ad eum accedere debeat.

III. *à turpi.* Quod ergo turpissimum foret hominem Deo simillimum, hanc virtutem negligere, & sic se deformare, ut cacodæmoni fœdissimo & teterrimo se similem efficiat, quod fit, cum quis missa veritate mendacium sectatur, cuius malignus ille spiritus author & parens est.

IV. *à necessitate,* quæ inde evincitur, quod Spiritus sanctus passim in Verbo suo scripto vetat, arguit, & damnat omnia, quæ repugnant veritati, ut mendacia, dolos, hypocrysin, & fucos; & jubet, ut veritatem in omnibus quæramus, loquamur, & doceamus.

Tempus o-
mnia reve-
lat.

V. *ab effectis seu fructu multiplici.* PRIMO, quod faciat nos veritas Deo gratissimos, juxta Proverbi-um: *Simile gaudet simili:* & mendaces tandem reddantur infames & odiosi, & cum innotescit veritas, quæ ad tempus quidem, sed non semper potest

reflatere. Rectè enim Pindarus, tempus omnium parentem esse asseverat, & Poëta veritatem filiam temporis esse dixerunt, quæ etiam interdum facillimè nec quæ sita, aut investigata, sua vi & luce patet, seu, ut Menander ait, in lucem venit. SECUNDÒ quod iis maximè felicitas æterna adjudicetur, qui veritatem amant, & ab omni dolo & furo sint alieni (Psal. 14. v. 1.) TERTIÒ, expugnat hæreses, & omnes errores, hinc Tertul. lib. 1. contra Marcionem: Veritatis cuneo omnis extruditur hæresis.

VI. à *jucunditate*. Vnde S. Augustinus (lib. 2. de lib. arbit. c. 13.) Solemus, ait, *audire voces clamantium se beatos, si jaceant in rosis aliisque floribus, veletiam unguentis, odoratissimis perfruantur. Quid fragrantius, quid jucundius inspiratione veritatis? Et dubitamus nos, cum ab illa inspiramur, dicere beatos? &c.*

In PERORATIONE monendi sunt Auditores, ut potius sanguinem profundant, quàm veritatem semel agnitam deserant.

XXIX. VITUPERATIO BLASPHEMIA.

IN EXORDIO *recense*, exc. 28. Syracidis, & c. 3. Epist. Jacobi quod mala creet licentia linguæ.

In PROPOSITIONE dices, te de uno duntaxat eius malo, de blasphemia dicturum.

CONFIRM. I. LOCUS, ab atrocitate huius peccati, quam explicat Divina scriptura, cum ait. PRIMÒ, Blasphemiam quandam nec in hoc seculo, nec in futuro remitti, quod de nullo alio peccato dicitur. SECUNDÒ, nec Michaellem Archangelum ausum fuisse diabolo, licet dignissimo, judicium inferre blasphemiam. TERTIÒ, Judæos ad auditam blasphemiam vestes discidisse ut Rex Ezechias audita blasphemia Rabfacis. QUARTÒ, uxorem B. Job ne nomine quidem

*ληθη ex
α ληθεια id
est, oblivio
q. d. carentia
oblivionis,
diu enim
latere non
potest.*

*Mat. 12. v. 32
B. Judas in
Epist. v. 9.
Esa. 7. v. 1.
Matth. 2. 6.
v. 65.
Act. 14. v. 13
Iob. 2. v. 10.*